

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФЕСОР Д-Р ЛИДИЯ СТОЯНОВА ВЕЛКОВА,
катедра „Мениджмънт на сигурността и отбраната”,
факултет „Национална сигурност и отбрана“,
Военна академия „Георги С. Раковски, гр. София 1504,
бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82, тел.: 02 92 26 648

ОТНОСНО: научните трудове, представени по конкурса, обявен в Държавен вестник бр. 78 от 4.10.2019 г., Заповед на Министъра на отбраната № ОХ – 888/27.09.2019 г. за заемане на академична длъжност „доцент”, щатно осигурена за военнослужещ в катедра „Военна и езикова подготовка” на филиал „Информация и сигурност“ към ВА „Георги Стойков Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.2. „Военно дело” за преподаване на учебните дисциплини: „Национална и международна сигурност“ и „Анализ на кризи и конфликти“

НА КАНДИДАТА:
ПОЛКОВНИК ДОКТОР ВАСИЛ ХРИСТОВ СТАНКОВ

София, 2019 г.

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В настоящия конкурс за получаване на научно звание „доцент” единственият кандидат полковник д-р Васил Христов Станков участва с 14 свои научни труда, като за рецензиране са представени 14 публикации, които са публикувани след успешна защита на докторска дисертация и включват:

- две монографии с общ обем от 272 страници;
- две статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни;
- три статии в публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране;
- пет доклада, изнесени на национални и международни научни форуми и публикувани в редактирани колективни томове;
- две научни публикации в специализирано издание на ВА “Г. С. Раковски“ за класифицирана информация.

Приемам всички предложени за рецензиране трудове, тъй като съответстват на предметната област на обявения конкурс. Преобладаващата част на представена научна продукция е на български език, а три от публикациите са на английски език. Всички публикации са самостоятелно дело на кандидата, не са представяни за участие в други конкурси за присъждане на научни степени и звания и досега не са рецензирани.

Представеният списък на публикации показва, че научната продукция на кандидата е актуална и е пряко ориентирана към нуждите на учебния процес на катедра „Военна и езикова подготовка”. И двете монографии са издадени през 2019 г., докладите са представени на авторитетни национални и международни научни форуми, посветени на проблемите на сигурността и отбраната, а статиите са публикувани във водещи национални и международни списания.

Публикациите, с които полк. д-р Васил Станков участва в обявения конкурс, са отражение на научните интереси и дирения на кандидата в област на висшето образование „Сигурност и отбрана” и обхващат актуални проблеми от теорията и практиката на военното дело и националната сигурност, по които кандидатът целенасочено и системно работи. Сред тях се открояват разработките, посветени на различните аспекти на сигурността и отбраната с акцент върху международната обстановка и средата за сигурност, както и анализ и оценка на военнополитическата обстановка в кризисни райони, представляващи интерес за България.

Научната продукция на полк. д-р Васил Станков е тематично разнообразна

и с широк обхват. Важна отличителна характеристика на научноизследователския му подход е неговата теоретична задълбоченост и аналитичност. Създадените от него трудове са интересни, актуални и се отличават с оригинални авторови тези, свързани с разкриването, анализирането и обобщаването на различни аспекти и измерения на националната сигурност. Те намират много добър прием, както сред специалистите, така и сред широката аудитория. В своята цялост научните разработки на полк. д-р Станков напълно отговарят на темата на обявения конкурс и представят автора като сериозен изследовател с изразена интердисциплинарна насоченост в областта на сигурността и отбраната. Цялостният анализ на продукцията на кандидата показва, че заглавията, представени за рецензиране напълно покриват академичните изисквания и стандарти.

2. Оценка на андрагогическата подготовка и дейност на кандидата

Научното творчество на полк. д-р Васил Станков, както и богатият му професионален и управленски опит в качеството му на дългогодишен военен дипломат, началник на секция в щаба на Международните сили за поддържане на сигурността в Кабул, Афганистан, и директор в служба „Военна информация“ са доказателство за висока експертиза в полето на обявения конкурс.

Професионалната биография на полк. д-р Станков няма да бъде пълна, ако не се подчертае, че като хоноруван преподавател, успешно пренася научните и практическите си постижения в учебния процес. Той е канен за участие в редица научни конференции, „кръгли маси“ и обсъждания, като експерт в областта на сигурността и отбраната. Полк. д-р Станков има изграден авторитет на специалист с високи езикови компетенции по английски, турски, арабски и руски езици, което е значима предпоставка за успешната му дейност на преподавателското поприще.

3. Основни научни резултати и приноси

Предложените за рецензиране трудове представят полк. д-р Васил Станков като изследовател с последователен стремеж и научни амбиции за обективен анализ на проблемите, посветени на информационни методи и приоритети на стратегическото военно разузнаване, както и за усъвършенстване и оптимизиране на практическите организационни дейности и другите специфични области от дейността на стратегическото агентурно разузнаване.

Приемам за оценка всички посочени от кандидата 14 публикации, тъй като те точно съответстват на предметната област на обявения конкурс, а основните

научни резултати и приноси на представените от автора трудове са свързани с развитие на съществуващите и генериране на нови знания в несъмнено значимата и фундаментална област на науката „Сигурност и отбрана”. В този контекст оригиналните научни приноси на кандидата могат да се търсят, основно в професионално направление 9.2. „Военно дело”, специализация „Стратегическо военно разузнаване” (публикации от 1.1. до 1.8. вкл.), но част от тях могат да бъдат отнесени и към професионално направление 9.1. „Национална сигурност” (публикации от 2.1. до 2.4. вкл.), което позволява да бъдат обобщени в рамките на следните две групи:

Първата група приноси са в научното поле на анализа на широк кръг проблеми от сигурността и отбраната и са свързани с трансфериране на ново научно знание във военна наука и практика. Постижения с приносен характер се откриват в предложените за рецензиране научни публикации, които са посветени на изясняване и критичен анализ на проблеми, с акцент върху военните аспекти на стратегическото военно разузнаване, като с цел се подпомогне дейността по добиване и анализиране на разузнавателната информация са изучени и систематизиране позициите на всички основни заинтересувани субекти, като нови страни в познаването на конфликта.

Втората група приноси са резултат от задълбоченото изследване и развитие на военнополитическите проблеми на сигурността чрез разкриване на съществени нови страни в съществуващите научни концепции и проблемни области, като международните усилия и перспективи за разрешаване на сирийския конфликт; регионалната стратегия на Турция и планове за транснационално влияние, както и подходите на Турция към проблемите в Източното Средиземноморие и актуалните насоки на отбранителната политика на страната.

Очевидно е, че в рамките на едно нормативно ограничено по своя обем становище е трудно да дам конкретна оценка на всички, посочени от кандидата приноси, затова ще изразя подкрепата си за начина на тяхното формулиране и таксономизиране, и ще си позволя да поставя акцент върху двата хабилитационни труда на полк. д-р Станков, които са представителен научен резултат от неговите дългогодишни практически и творчески усилия.

Изложението в монографията „Геополитически аспекти на конфликта в Сирия”, съдържа авторска интерпретация на методи и подходи за изследване на основните движещи сили и мотиви на главните военнополитически фактори, които определят възникването, развитието и перспективите за разрешаване на

сирийската криза. Текстът, написан на академичен и едновременно с това четивен език, съдържа факти и свидетелства, които анализирани през призмата на многопосочните усилия за разрешаване на конфликта и възможните сценарии за изход от него водят до авторова оценка за влиянието на конфликта върху средата за сигурност в Близкия изток, на Балканите и в Черноморския регион. Заслужава да се отбележи отчетливо изразената позиция на автора за възможните рефлексии на сирийския конфликт върху сигурността и интересите на България.

Във втората, представена за рецензиране монография „Анализ и оценка на военнополитическата обстановка в кризисни райони”, кандидатът разкрива и обосновава необходимостта от систематизирана методика за анализ и оценка на военнополитическата обстановка с акцент върху нейните кризисни състояния, характерни за регионите, които представляват интерес за България от гледна точка на произлизащите от тях военнополитически рискове и заплахи за сигурността на нашата страна и нашите съюзници от НАТО и ЕС. Като обосновава становището, че военнополитическата обстановка е част от динамичната система на съвременната среда за сигурност, трудът очертава методологичната рамка, която позволява да се набележат верни подходи към анализа на състоянието и перспективите за развитие на военнополитическата обстановка, вкл. на тенденциите с дълговременен или ситуационен ефект.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Обосновано може да бъде направена оценка, че посочените приноси, *са лично постижение на кандидата* и освен че са полезни, оригинални и значими, добавят нова стойност в знанието за продуктивното външнополитическо поведение на държавата в характеризиращата се с висока динамика външна среда за сигурност. Те представляват теоретични обобщения и решения на съществено важни за сигурността и отбраната на страната научни и приложни проблеми, като допълват и конкретизират различни аспекти на организацията и управлението на въоръжените сили. В тях е синтезирана и представена конструкция от знания, която успешно може да се използва за обучение на специалисти в областта на сигурността и отбраната.

5. Критични бележки за представените трудове

Без да откривам никакви съществени слабости в цялостната конструкция от предложените за рецензиране научноизследователски трудове, бих препоръчала на кандидата да разнообрази формата на своята продукция, да предаде натрупания богат теоретичен и практически опит в бъдещата си работа

посредством ръководството на дипломанти и докторанти, и да продължи да търси по-широко международно признание на своите разработки, чрез публикации в чужбина и на международни форуми. Препоръчвам на полк. д-р Васил Станков да се включи в реализирането на научни и приложни проекти, предвид качеството на неговата експертиза.

6. Оценка на кандидата

Познавам полк. д-р Васил Станков като човек и изследовател с висока професионална компетентност, колегиална толерантност и принципност. В работата си той се отличава с непрекъснат стремеж за развитие, аналитичност, системност и прецизност към изследваната проблематика. Считам, че трудовете, представени по конкурса са негово самостоятелно дело и успешно защитават изявените в справката претенции за оригинални научни приноси. Характерът и съдържанието на предложените от кандидата в конкурса публикации съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и нормативната база на ВА „Г. С. Раковски” за научна продукция с резултати и приложимост в учебния процес за заемане на академичната длъжност „доцент”.

7. Заключение

Давам своята положителна оценка за научните трудове на полковник доктор Васил Христов Станков, участник в конкурса за щатно осигурена длъжност „доцент” в катедра „Военна и езикова подготовка” за военнослужещ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.2. „Военно дело за преподаване на учебните дисциплини: „Национална и международна сигурност“ и „Анализ на кризи и конфликти“

Предлагам на уважаемите членове на научното жури по конкурса, полковник доктор Васил Христов Станков да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент”.

Изготвил становището:

проф. д-р Лидия Велкова

08.12.2019 г.

София